

Říše

Svatá říše římské národa německého byla po roce 1648 roztržena a Habsburkům se nepodařilo ji sjednotit a ovládnout. V říši existovaly relativně samostatné státy – vedou i samostatnou zahraniční politiku. Největšími státy bylo kromě Pruska ještě Braniborsko, Sasko a Bavorsko. Formální hlavou říše byl císař z habsburského rodu. Říšský sněm, který zasedal v Řezně, byl bezmocný. Chyběly mu finanční prostředky, byl bez vojska, bez úřednického aparátu a neměl ani žádný daňový systém.

Bavorsko - Wittelsbachové

Maxmilián II. Emanuel – Wittelsbach - 11. 7. 1662 München – 26. 2. 1726 München - krypta Theatiener-kirche.

Rodné jméno	Maximilian II. Maria Emanuel Kajetan von Bayern
--------------------	--

Rod Wittelsbachů starý šlechtický rod s kořeny už od 10. století. Pod jejich vlivem byly části Německa, kde vládli jako vévodové a od roku 1356 jako kurfiřti, nejdříve falčtí a od roku 1623 bavorští.

Otec: **Ferdinand Maria Bavorský** byl bavorským kurfiřtem (1651–1679) a díky politice Francie za vlády Ludvíka XIV. mohl stabilizovat situaci v Bavorsku.

Pomohl obnovit armádu a hospodářství po třicetileté válce a Bavorsko tak předběhlo ostatní německé země. V letech 1662-1664 vojensky vypomáhal Rakousku v jeho válce s Turky.

Matka: **Jindřiška Adéla Marie Savojská** měla vliv na politiku, její matka pocházela z vládnoucího rodu ve Francii, svoji nejstarší dceru provdala v roce 1680 za Ludvíka Francouzského.

Jeho otec **Ferdinand** umírá v roce 1679, a tak se Maximilián ujímá vlády v pouhých 17 letech. Již o pár let později v roce 1683 se zapojil jako Habsburský spojenec do války proti Osmanské říši. Zúčastnil se obléhání Bělehradu v roce 1688, kde získal svoji přezdívku Modrý kurfiřt, podle jeho oblíbené barvy uniformy.

Byl dvakrát ženatý. Poprvé se oženil 15. července 1685 s **Marií Antoníí Habsburskou**, která doplatila na sňatkovou politiku Habsburků a na příkaz svého otce Leopolda I. se vdala. Měli tři syny, ale první dva zemřeli při nebo pár dní po porodu a třetí **Josef Ferdinand** umírá v roce 1699. Ferdinand se měl stát španělským králem po svém strýci Karlovi II., ale jeho smrt způsobila vypuknutí válek o španělské dědictví.

Podruhé se oženil 2. ledna 1695 s Terezou Kunhutou Sobieskou, se kterou měl deset potomků.

V letech 1692–1706 zastával úřad místodržícího ve Španělském Nizozemí, což bylo území ovládané španělskými Habsburky, které se rozkládalo na území dnešní Belgie, Lucemburska a severní Francie.

Přestože Maximilián bojoval po boku Habsburků proti Turkům, ve válce o španělské dědictví je již nepodpořil. Na místo toho jej jeho mocenské ambice dovedly k tomu, že stanul proti nim na straně Francie. V důsledku bitvy u Höchstädtu - Maximilián musel ustoupit, a tak se část armády vyhnula zničení. Pro Maxmiliána měla porážka katastrofální důsledky. Bavorsko bylo okupováno nepřátelskými vojsky a muselo je zásobovat, zároveň pominulo přímé ohrožení Habsburského impéria Bavorskem. Maxmilián byl opět poražen vévodou Marlboroughem v roce 1706 v bitvě u Ramillies a to vedlo k obsazení Španělského Nizozemí Holandskem a Brity. Maximilián musel uprchnout a císař Josef I. nad ním v dubnu 1706 vyhlásil říšskou klatbu. Bavorsko se tak dostalo pod císařskou správu jako válečná kořist. **Josef I.** tam stanovuje místodržitele a odebírá kurfiřtovi jeho čtyři syny, které dává na výchovu svým příbuzným do Grazu.

Maxmilián II. Emanuel získal zpět vládu v Bavorsku až v roce 1714, kdy se smířil s Habsburky. Jeho cíl, aby bylo Bavorsko povýšeno na království, se mu nepodařilo realizovat.

Umírá v Mnichově **26. února 1726** a na jeho místo nastupuje jeho syn **Karel Albrecht**, budoucí císař římský.

Karel VII. Albrecht Bavorský (6. 8. 1697 Brusel – 20. 1. 1745 Mnichov) byl císař Svaté říše římské v letech 1742–1745.

□ Narodil se jako syn bavorského kurfiřta **Maxmiliána II.** a **Terezy Sobieské**, z matčiny strany byl tedy vnukem polského krále **Jana III. Sobieského**. Roku **1699**, po smrti svého staršího nevlastního bratra **Josefa Ferdinanda**, se stal dědicem bavorského vévodství. Ve **válce o španělské dědictví** byl zajat rakouským vojskem a odveden na výchovu do jezuitského gymnázia. Po skončení války pobýval v Itálii a pomáhal v bojích o **Bělehrad**.

V říjnu **1722** se ve Vídni oženil s **Marií Amálií Habsburskou**, mladší dcerou císaře **Josefa I.** V roce 1726 se stal jako **Karel I. Albert** nástupcem svého otce a po smrti císaře **Karla VI.** neuznal **Pragmatickou sankci** a postavil se proti **Marii Terezii**. V rámci **válek o rakouské dědictví** uchvátil vojensky část rakouského dědictví **Habsburků** včetně **Království českého**. Francouzské vojsko pod velením **maršála de Saxe** dobylo 26. listopadu 1741 Prahu a Karel Albrecht se dne **9. prosince 1741** nechal provolat **protikrálem** (korunovační klenoty byly ukryty ve Vídni) jako Karel III. Legálním králem českým byla od roku 1740 Marie Terezie, nicméně značná část české šlechty vzdala Karlu Albrechtovi **19. prosince hold**.^[1] V **lednu 1742** byl – za podpory francouzských vojsk – zvolen císařem jako Karel VII. a ve **Frankfurtu nad Mohanem** korunován svým bratrem, **kolínským arcibiskupem** a kurfiřtem **Klementem Augustem**. Po několika porážkách v roce 1744 a znovudobytí uchvácených území (včetně **Království českého**), jakož i Bavorska vojsky Marie Terezie však fakticky byl císařem bez území (neměl oporu ani v jedné části monarchie a musel uprchnout i z Bavorska). Jeho nástupce v Bavorsku, syn **Maximilián III.**, se vzhledem k rakouské vojenské převaze vzdal císařských ambicí a v dubnu 1745 uzavřel s Marií Terezií mír.

Prusko – Hohenzollernové

Braniborsko-Prusko (něm. *Brandenburg-Preußen*) byl stát vzniklý roku **1618**, když se Prusy knížecí (není součástí SŘŘNN) dostaly pod kontrolu braniborského kurfiřta - markrabství (je součástí SŘŘNN). **Anna Hohenzollern** – dcera **Alberta Friedricha Hohenzollern** (1568-1618) se provdala za kurfiřta **Jana Zikmunda Braniborského**

Prusko se 18. ledna 1701 přeměnilo v Pruské království, které se pak 18. ledna 1871 stalo spolkovou zemí nově založené Německé říše. Panovala zde náboženská tolerance - přicházejí sem protestanti z různých zemí – Francie - hugenoti, Čechy – zvýšení počtu obyvatel

Kurfiřt Fridrich Vilém - doba vlády 1640 – 1688, velký kurfiřt

Začíná vytvářet pruský absolutismus, studium ekonomie, náboženská tolerance, upevnění vnitřní i zahraniční politiky, zbudoval malou ale účinnou armádu – pod svou kontrolou, polovinu nákladů na armádu platí ze státního rozpočtu

Byrokratizace, centralizace, podřízení šlechty – najímání do armády jako důstojníci, městská střední vrstva stagnuje, oporou panovníka statkář - junkeři

Merkantilní politika, vysoké daně, podpora manufakturní výroby, budování silnic, kanálů, přístavů i sítí pošt.

Friedrich III. (král Friedrich I.) 11. 7 1657 Königsberg – 25. 2. 1713 Berlin (1688 – 1713) – 1701 získává od Leopolda I. královský titul za pomoc ve válce o španělské dědictví

Napodobuje život na francouzském dvoře, do svého paláce v Charlottenburgu přivádí dvořany, umělce, hudebníky, zakládá UNI a Královskou akademii umění v Halle, v Berlíně Akademii věd

Král Fridrich Vilém I. (1713 – 1740)

Známý jako „král vojáků“ prudká povaha, vojensky nadaný, zavádí militarismus, tvrdá disciplína, usilovná cvičení, časté manévry, branná povinnost, zvýšení počtu vojáků (čtvrtá nejsilnější armáda v Evropě). Osídlování málo obydlených částí východního Pruska, Podpora manufakturní výroby i zemědělství, výroba vojenské výzbroje a textilní průmysl

Sám byl katolík, respekt k protestantskému náboženství, židům nechává ekonomickou svobodu

Fridrich II. Veliký (1740 – 1786)

Syn FV, osvícenský absolutismus, války o rakouské dědictví, získá Slezsko